

AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 11. januar 2012

om statsstøtte C 21/10 (ex E 1/10) — Finland som følge af den manglende accept af passende foranstaltninger i forhold til fiskeriforsikringsordningen efter vedtagelsen af Kommissionens reviderede retningslinjer for gennemgangen af statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren

(meddelt under nummer K(2011) 10065)

(Kun den finske og den svenske udgave er autentiske)

(EØS-relevant tekst)

(2012/287/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 1 og 2,

efter at have opfordret de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger ⁽¹⁾ i overensstemmelse med disse artikler, og

ud fra følgende betragtninger:

1. PROCEDURE

(1) I 2004 vedtog Kommissionen reviderede retningslinjer for gennemgangen af statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren (herefter benævnt »retningslinjerne«) ⁽²⁾. I overensstemmelse med punkt 5.2 i disse retningslinjer anmodede Kommissionen medlemsstaterne, deriblandt Finland, i brev af 21. oktober 2004 om at ændre de eksisterende støtteordninger for at bringe dem i overensstemmelse med de nye retningslinjer senest den 1. januar 2005 samt skriftligt at bekræfte, at de accepterer forslagene til passende foranstaltninger senest den 15. november 2004 ⁽³⁾.

(2) Ved breve af 15. november 2004, 20. januar 2005 og 14. juni 2005 erklærede Finland, at man ikke var enig i, at fiskeriforsikringsordningen skulle ændres for at blive bragt i overensstemmelse med de nye retningslinjer. Ordningen var anmeldt til Kommissionen ved brev af 27. april 1995 på grundlag af artikel 144, litra a), i traktaten om Republikken Finlands tiltrædelse af Den Europæiske Union og blev efterfølgende betragtet som eksisterende støtte, jf. EF-traktatens artikel 88, stk. 1 (nu artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, herefter benævnt »TEUF«).

(3) Den 11. oktober 2005 blev der holdt et møde mellem Kommissionen og Finland. Finland fremsendte yderligere oplysninger ved brev af 24. november 2005.

(4) Retningslinjerne blev revideret igen i 2008 ⁽⁴⁾, og Kommissionen anmodede også medlemsstaterne ved brev af 15. april 2008 om senest den 1. september 2008 at ændre de eksisterende ordninger ⁽⁵⁾.

(5) Finland svarede ved brev af 30. maj 2008, at man stadig var rede til at ændre fiskeriforsikringsordningen som foreslået i 2005, men ikke i det omfang, som de passende foranstaltninger krævede. Der blev holdt et nyt møde mellem Kommissionen og Finland den 6. marts 2009.

(6) Den 1. oktober 2009 sendte Kommissionen en sidste anmodning om oplysninger, hvoraf det fremgik, at Kommissionen ville være nødsaget til at følge proceduren i artikel 19, stk. 2, og artikel 4, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 ⁽⁶⁾ og indlede den formelle undersøgelsesprocedure, der er fastsat i artikel 108, stk. 2, i TEUF, hvis Finland ikke accepterede de foreslåede passende foranstaltninger. Finland svarede ved brev af 18. november 2009.

(7) Kommissionen besluttede at indlede proceduren, fordi Finland ikke har accepteret hele forslaget til ændring af ordningen. Beslutningen blev meddelt ved brev af 15. september 2010, der blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽⁷⁾.

(8) Finland svarede ved brev af 15. november 2010. Efter offentliggørelsen af beslutningen i *Den Europæiske Unions Tidende* modtog Kommissionen desuden kommentarer fra tre interesserede parter: to breve fra to sammenslutninger

⁽¹⁾ EUT C 273 af 9.10.2010, s. 6.

⁽²⁾ EUT C 229 af 14.9.2004, s. 5.

⁽³⁾ Godkendelse af 2004-retningslinjerne for gennemgangen af statsstøtte til fiskeri og akvakultur blev offentliggjort i EUT C 278 af 11.11.2005, s. 14.

⁽⁴⁾ EUT C 84 af 3.4.2008, s. 10.

⁽⁵⁾ Godkendelsen af 2008-retningslinjerne blev offentliggjort i EUT C 115 af 20.5.2009, s. 15.

⁽⁶⁾ EUT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

⁽⁷⁾ Jf. fodnote 1.

af finske erhvervsfiskere *Suomen Ammatikalastajalitto SAKL ry* (brev af 8.11.2011) og *Kalatalouden Keskusliitto* (brev af 16.11.2010) samt et brev fra de seks fiskeriforsikrings sammenslutninger i Finland (brev af 16.11.2010). Kopier af disse breve blev sendt til de finske myndigheder den 6. december 2010. Repræsentanter for disse sammenslutninger mødtes med Kommissionen den 13. januar 2011 og forelagde supplerende dokumentation.

- (9) Da Kommissionen havde brug for yderligere afklaring af oplysningerne i brevet af 15. november 2010, blev der holdt et møde med de finske myndigheder i Kommissionens lokaler den 4. april 2011. De finske myndigheder sendte også yderligere oplysninger i meddelelser af 13. april og 13. maj 2011.
- (10) Eftersom Finland havde informeret om, at man var rede til at ændre ordningen på en sådan måde, at den ville blive forenelig med det indre marked, anmodede Kommissionen ved brev af 6. juli 2011 Finland om at give sit officielle tilsagn til at ændre den lovgivning, der udgør retsgrundlaget for ordningen. Finland sendte et positivt svar i brev af 19. september 2011.

2. BESKRIVELSE AF STØTTEN

- (11) Støtteordningens grundlag er lov nr. 331 af 23. juli 1958, som senest blev ændret ved lov nr. 1236 af 29. januar 1999⁽⁸⁾. Finland informerede Kommissionen om ordningen lige efter tiltrædelsen til Det Europæiske Fællesskab på grundlag af artikel 144, litra a), i traktaten om Republikken Finlands tiltrædelse af Den Europæiske Union. Efterfølgende er støtteordningen blevet betragtet som eksisterende, jf. EF-traktatens artikel 88 (nu artikel 108, stk. 1, i TEUF).
- (12) Støttemodtagerne under denne forsikringsordning er fiskerivirksomheder, som til stadighed udøver fiskeri i Finland. Forsikringen ydes af seks fiskeriforsikrings sammenslutninger, der dækker hele Finland. Hver sammenslutning dækker et bestemt geografisk område.
- (13) Ifølge artikel 7 i loven udbetales der en årlig statsstøtte til hver enkelt sammenslutning, som udgør en andel af de skadeserstatninger, som sammenslutningen har udbetalt i overensstemmelse med forsikringskontrakter, der er omfattet af loven. Ifølge artikel 2 kan der udbetales skadeserstatning i forbindelse med følgende skader:

— skader på net, lakseliner, langliner og dertil fastgjorte ankre, reb og andet udstyr i forbindelse hermed

- skader på fiskerfartøjer, der er registreret i Finland
- skader på køretøjer til transport og indhaling, som anvendes ved vinterfiskeri på is, fiskehytter og drivvod eller trawl.

- (14) I loven beskrives endvidere de betingelser, der skal opfyldes, for at en anmodning om skadeserstatning kan tages i betragtning. Følgende betingelser er særligt relevante for Kommissionens vurdering: de forsikrede genstande skal være af en tilstrækkelig god kvalitet og fuldt funktionsdygtige, redskaberne skal være forsikret til fuld værdi; skaden skal være påvist på pålidelig vis.
- (15) Finland forklarede i brev af 15. november 2004, hvordan støtteordningen fungerer i forhold til de skader, som fiskerivirksomhederne lider. Der er for det første fastsat en selvrisk i forbindelse med den skadeserstatning, der kan ansøges om, svarende til 25 % i tilfælde, hvor skadeserstatningen ikke overstiger 504,56 EUR eller maksimalt 5 % i tilfælde, hvor skadeserstatningen overstiger dette beløb. Efter at selvriskoen er trukket fra, får man den erstatning, som fiskeriforsikrings sammenslutningen udbetaler til virksomheden. Den del, som staten refunderer til fiskeriforsikrings sammenslutningen, svarer derefter til 40 % af den udbetalte erstatning, når den ikke overstiger 504,56 EUR, og 90 %, når beløbet er over 504,56 EUR.
- (16) I brev af 24. november 2005 foreslog Finland efterfølgende, at ordningen blev ændret, så statsstøtten kun skulle udbetales i forbindelse med skader, som skyldes de særlige forhold, der findes i Finland, herunder at skaden er sket nord for den 59. breddegrad.
- (17) I brev af 15. november 2004 beskrev Finland de forhold, som man anser for særlige for fiskeriet i Finland. Forholdene skyldes klimaforholdene med bl.a. isdannelse, som kan forårsage skader på både fartøjer og fiskeredskaber, samt de meget lave temperaturer, som kan påvirke fartøjets motor. Disse særlige forhold forværres yderligere af faktorer som Finlands havtopografi med lavt vand og en ujævn havbund i en skærgård med mange øer. Under disse forhold er der en ganske stor risiko for at forlise i forbindelse med storme og strømme under vejrforhold med is og frost. Der er desuden en stor sælbestand, som ødelægger udstyret og derved forårsager betydelige tab for fiskeindustrien. Skarver forårsager også sommetider skader på udstyret (hildingsgarn).
- (18) I årene 2004-2009 var antallet af hændelser, som førte til udbetaling af erstatning, den samlede årlige erstatning udbetalt af fiskeriforsikrings sammenslutningerne samt den del, der blev refunderet af staten, følgende:

⁽⁸⁾ Denne seneste ændring er den eneste ændring af loven siden Finlands tiltrædelse af Den Europæiske Union. Ændringen skyldtes oprettelsen af den finske forsikringsinspektion. Den havde ingen konsekvens for selve statsstøtteordningen.

År	Dækkede virksomheder	Antal hændelser	Udbetalt erstatning (EUR)	Refunderet af staten (EUR)
2009	472	470	1 296 961	1 026 132
2008	486	459	1 256 200	980 065
2007	503	530	1 564 340	1 197 217
2006	519	496	1 234 761	920 167
2005	543	539	1 333 027	992 826
2004	576	568	1 607 919	1 111 195

- (19) Sammenslutningernes udbetalinger fordeler sig på 50 % i forbindelse med skader på udstyr og 45 % på fartøjer og 5 % på andet udstyr.

3. BEGRUNDELSER FOR AT INDLEDE DEN FORMELLE UNDERSØGELSESPROCEDURE

- (20) Som allerede nævnt ⁽⁹⁾, blev støtteordningen anmeldt til Kommissionen i 1995 på grundlag af artikel 144, litra a), i traktaten om Republikken Finlands tiltrædelse af Den Europæiske Union og blev efterfølgende betragtet som eksisterende støtte, jf. EF-traktatens artikel 88, stk. 1. De retningslinjer, der gjaldt indtil revisionen i 2004, indeholdt en særlig bestemmelse om støtte til forsikringspræmier, og det var på dette grundlag, at støtteordningen blev betragtet som forenelig med det indre marked. Bestemmelsen blev fjernet i forbindelse med revisionen i 2004.
- (21) Kommissionen indledte proceduren, fordi man var af den opfattelse, at de skader, der er dækket af fiskeriforsikringsordningen, ikke kan anses for at være forårsaget af en udsædvanlig begivenhed eller en naturkatastrofe, men snarere af en permanent eller strukturel situation, dvs. de permanente eller strukturelle forhold, som gælder for fiskeri i finske farvande.
- (22) Kommissionen var derfor af den opfattelse, hvilket er i overensstemmelse med retningslinjerne ⁽¹⁰⁾, at støtten var en driftsstøtte, som i princippet er i strid med det indre marked, eftersom den bevirker, at likviditeten øges i de virksomheder, der får støtten, og den blev udbetalt, uden at der blev stillet krav til modtagerne.
- (23) Kommissionen var ikke enig i de finske myndigheders argumentation, hvor støtteordningen blev begrundet med, at den var en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, som omhandlet i artikel 106, stk. 2, i TEUF. Finland fremførte ingen særlige argumenter for, at forsikringsydelse til fiskeribedrifter kan betegnes som en tjenesteydelse af denne art, og Kommissionen

fandt ikke, at ordningen på baggrund af sine karakteristika, kunne betegnes som en sådan. Kommissionen konstaterede bl.a., at fiskeriforsikrings-sammenslutningerne kun leverer forsikringsydelser til en særlig gruppe af virksomheder, som udøver en økonomisk aktivitet, der består i at producere varer til afsætning på markedet, nemlig virksomheder i fiskerisektoren. Kommissionen betvivlede derfor stærkt, at en kommerciel forsikringsydelse til en udvalgt gruppe af økonomiske virksomheder ville kunne betegnes som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse.

4. KOMMENTARER FRA DE FINSKE MYNDIGHEDER OG FRA INTERESSEREDE TREDJEPARTER

4.1. Kommentarer fra de finske myndigheder

- (24) De finske myndigheder mindede om de væsentligste karakteristika ved forsikringssystemets funktion. De gav også en grundig beskrivelse af de særlige forhold, som gælder for fiskeriindustrien i Finland: særlige klimatiske forhold med is og mørke om vinteren, kystområdernes topografi med lavt vand og ujævn havbund samt en stor sælbestand.
- (25) De oplyste også om fiskerisektorens manglende mulighed for at opnå forsikringsdækning med det samme dækningsniveau for denne type skader i den private forsikringssektor. Til at underbygge deres påstand vedlagde de til deres svar et brev fra den finske finansbranches centralforbund *Finanssialan Keskusliitto*.
- (26) De meddelte desuden, at værdien af importen er 6,8 gange så stor som værdien af eksporten. I 2009 importerede Finland 95 046 ton fisk til en værdi af 244,5 mio. EUR, hvorimod eksporten udgjorde 59 905 ton til en værdi af 36 mio. EUR. Kun 30 % af konsumfiskene stammer fra Finland. Det årlige forbrug af finske fisk er faldet fra 6,1 kg til 4,5 kg mellem 2000 og 2009, mens det er steget fra 6,6 kg til 11,2 kg for de importerede fisks vedkommende. Ifølge de finske myndigheder viser det, at statsstøtten ikke påvirker konkurrencen negativt.
- (27) De finske myndigheder erindrer om, at Kommissionen, da den besluttede at sætte proceduren i gang, konstaterede, at ophævelsen af bestemmelsen om støtte til forsikringspræmier i retningslinjerne fra 2004 indebar, at denne form for statsstøtte ikke længere var tilladt. De finske myndigheder er ikke enige i dette synspunkt. De mener for det første, at forsikringsordningen er fuldt berettiget på grund af de særlige klimatiske og geografiske forhold, der kendetegner de finske farvande. Desuden blev ordningen i 2000 anset for at være forenelig, selv om denne form for støtte ikke var blandt dem, der blev anset for forenelige i de dengang gældende retningslinjer fra 1997 ⁽¹¹⁾, i en sammenhæng, som ligner den, der siden 2004 har været gældende med retningslinjerne fra 2004 og 2008.

⁽⁹⁾ Se betragtning 2.

⁽¹⁰⁾ Se punkt 3.7 i retningslinjerne fra 2004 og punkt 3.4 i retningslinjerne fra 2008.

⁽¹¹⁾ EFT C 100 af 27.3.1997, s. 12.

(28) Finland gør dog i kommentarerne opmærksom på, at man er parat til at ændre ordningen, som følger:

— fartøjer, der fisker på åbent hav, udelukkes, hvilket i praksis vil sige udelukkelse af fartøjer på over 12 m

— erstatning gives kun, hvis skaden opstår i Finlands territorialfarvand, eller i landets eksklusive økonomiske zone

— ordningen dækker kun skader, der skyldes Finlands særlige forhold, og som således skyldes ugunstige klimatiske eller geografiske forhold (is, sne, kraftige storme, rev i kystnære farvande) eller sæler og skarver, og som opstår på fartøjer og fiskeredskaber, samt skader på køretøjer til indhaling og transport og andre særlige redskaber, der anvendes til vinterfiskeri.

(29) Finland mener, at ændringen kan gennemføres inden den 31. december 2012. Fristen er nødvendig af to grunde: Det er dels nødvendigt at ændre den nuværende lovgivning, som udgør ordningens retsgrundlag (lov nr. 331 af 23. juli 1958) og dels nødvendigt at opsiges de gældende kontrakter under den nuværende ordning. Det betyder, at den nye fiskeriforsikringsordning kan træde i kraft den 1. januar 2013.

(30) Som nævnt ovenfor⁽¹²⁾ bekræftede de finske myndigheder i deres brev af 19. september 2011, at de havde til hensigt at ændre den lovgivning, der udgør ordningens retsgrundlag. De nævnte, at de — hvis Kommissionen træffer den endelige afgørelse inden for en rimelig tid — vil være i stand til at fremsætte et forslag i det finske parlament tilstrækkeligt tidligt i 2012, til at loven kan træde i kraft den 1. januar 2013. De understregede imidlertid, at der er behov for en overgangsperiode til at indføre de nye regler, fordi det bliver nødvendigt at ændre vilkårene i de gældende forsikringskontrakter. Myndighederne anser det i denne forbindelse for muligt at foretage kontraktændringerne inden den 1. januar 2014 og at anvende de ændrede betingelser for støtten til forsikringsyderne fra denne dato.

4.2. Bemærkninger fra interesserede parter

(31) To fiskeriforeninger fremsatte kommentarer til Kommissionen: *Suomen Ammattikalastajaliitto* og *Katतालouden Keskuiliitto*. I lighed med de finske myndigheder fremhæver begge foreninger de særlige forhold, som gælder for fiskeriet i Finland, samt den manglende mulighed for at opnå forsikringsdækning. Den ene forening (*Suomen Ammattikalastajaliitto*) bemærker, at Kommissionen ikke har fremført noget bevis for, at støtteordningen kan påvirke konkurrencen mellem medlemsstaterne, og bemærker navnlig, at det for tiden kun er 7 % af de

fisk, der spises i landet, som kommer fra erhvervsfiskeriet, og at Finlands fiskeindustri og fiskemarked derfor er afhængige af importerede fisk. Foreningen anser derfor den foreløbige konklusion, der blev fremsat, da proceduren blev indledt, for ubegrundet.

(32) Fiskeriforsikrings sammenslutningerne støtter også de finske myndigheders synspunkt. De peger på, at der gælder helt særlige klimatiske og geografiske forhold for fiskeindustrien i de finske farvande. De henleder opmærksomheden på, at forsikrings systemet blev indført, fordi den private forsikrings sektor ikke var parat til at forsikre fiskeriet, der er en aktivitet af marginal betydning, mod sådanne risici. Fiskeriforsikrings sammenslutningerne har desuden pligt til at forsikre alle fiskere, der er etableret inden for deres kompetenceområde.

5. VURDERING AF STØTTEN

5.1. Forekomst af statsstøtte

(33) I artikel 107, stk. 1, i TEUF er der fastsat følgende: »Bortset fra de i traktaterne hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.«

(34) Erstatningen, som fiskeriforsikrings sammenslutningerne udbetaler til fiskerivirksomhederne, stammer delvis fra midler, som sammenslutningerne har fået i tilskud fra staten. Tilskuddene kommer fra statsbudgettet. Erstatningen giver virksomhederne i fiskerisektoren en finansiel fordel, og udgør derfor en sektorfordel, som ydes ved hjælp af statsmidler.

(35) Alene det forhold, at en virksomheds konkurrencemæssige position styrkes i forhold til andre konkurrerende virksomheder, hvis den får en økonomisk fordel, som den ellers ikke ville have fået under normal udøvelse af erhvervet, peger ifølge Domstolens retspraksis i retning af en mulig konkurrencefordrejning⁽¹³⁾. Desuden kan støtte til en virksomhed, der opererer på et marked, som er åbent for samhandel inden for EU, påvirke handlen mellem medlemsstaterne⁽¹⁴⁾.

(36) Eftersom der er en betydelig handel med fiskerivarer i Den Europæiske Union, styrker denne foranstaltning de pågældende virksomheders stilling på markedet i EU og

⁽¹²⁾ Se betragtning 10.

⁽¹³⁾ Domstolens dom af 17. september 1980, sag 730/79, Phillip Morris Holland BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Sml. 1980, s. 2671.

⁽¹⁴⁾ Jf. bl.a. Domstolens dom af 13. juli 1988, sag 102/87, Den Franske Republik mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Sml. 1988, s. 4067.

kan derfor fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandlen inden for EU⁽¹⁵⁾. Den kendsgerning, at importen er højere end eksporten, eller at størstedelen af konsumfiskene kommer fra andre lande, er ikke relevant. Dette viser tværtimod, at markedet for fiskerivarer i Finland rent faktisk er meget åbent og peger derved i retning af, at støtten til de finske virksomheder understøtter deres position i forhold til de virksomheder, der er etableret i andre medlemsstater, og fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene. Selv den kendsgerning, at mængden af importeret konsumfisk kan være steget i forhold til den mængde af konsumfisk, der ikke er importeret, ændrer ikke noget set ud fra dette synspunkt; det tyder kun på, at de finske virksomheder ikke har foretaget de nødvendige justeringer for at følge udviklingen i de økonomiske forhold, der findes på markedet for fiskerivarer i Finland. Hvorom alting er, får disse virksomheder en støtte, som understøtter deres stilling på det indre marked i forhold til udenlandske virksomheder.

- (37) På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at betingelserne i artikel 107, stk. 1, er opfyldt, og at den erstatning, der udbetales til fiskerivirksomheder, og som stammer fra statsbudgettet, er statsstøtte, jf. artikel 107, stk. 1, i TEUF.

5.2. Forenelighed med det indre marked

5.2.1. Støtteordningens art

- (38) Formålet med fiskeriforsikringsordningen er at dække udgifter, som delvis dækkes af forsikringspræmier. Den er ikke i sig selv en støtte til betaling af forsikringspræmier, den har heller ikke til formål at dække en del af forsikringspræmierne, men skal dække en del af de erstatningskrav, som virksomhederne indsender til fiskeriforsikrings-sammenslutningerne.
- (39) Eftersom erstatningskravene imidlertid indsendes til sammenslutninger, som skal foretage udbetalinger af de accepterede skadesbeløb, er Kommissionen af den opfattelse, at effekten af støtten er en lavere præmie end den, fiskerivirksomhederne skulle have betalt, hvis de pågældende fiskeriforsikrings-sammenslutninger ikke kunne regne med midler fra staten. Ordningen har derfor samme effekt som en støtteordning til betaling af forsikringspræmier. Ordningen kan derfor opfattes som en støtteordning til betaling af forsikringspræmier.

5.2.2. Forenelighed med det indre marked

- (40) Kommissionen er ikke enig med de finske myndigheder, når de siger, at situationen i 2004- og 2008-retningslin-

jerne kan sammenlignes med retningslinjerne fra 1997, når det betænkes, at der i ingen af disse retningslinjer findes en bestemmelse om støtte til betaling af forsikringspræmier. At den særlige bestemmelse om denne form for støtte, som tidligere indgik i 2001-retningslinjerne⁽¹⁶⁾, blev slettet i 2004, viser, at Kommissionen med revisionen i 2004 klart var af den opfattelse, at denne form for støtte ikke længere kunne undtages fra princippet om, at statsstøtte ikke er foreneligt med det indre marked og anses for foreneligt med det fra den dag, hvor retningslinjerne fra 2004 trådte i kraft. Denne politiske beslutning blev ikke ændret i forbindelse med den næste revision, dvs. 2008-retningslinjerne.

- (41) Hertil kommer, at den overordnede ramme for Kommissionens vurdering af statsstøtte til forsikringspræmier, er blevet ændret. Kommissionen anså i 2000⁽¹⁷⁾ statsstøtteordningen for at være forenelig, for så vidt angår skadeserstatninger, der skyldtes de særlige betingelser, der specielt gælder for vejret og kystområderne i Finland. I begrundelsen for beslutningen henviste Kommissionen til situationen i landbrugssektoren, hvor der heller ikke fandtes en bestemmelse i retningslinjerne for denne sektor, men hvor det var Kommissionens praksis at godkende beslutninger om støtteforanstaltninger i forbindelse med forsikring mod naturkatastrofer og exceptionelle forsikringer fra sag til sag. I 2000 præciserede Kommissionen sin politik for både landbrugs- og fiskerisektorens vedkommende ved at fastlægge de kriterier, som skal følges ved vurderingen⁽¹⁸⁾ af denne form for støtte i de respektive retningslinjer. Kriterierne har siden da eksisteret i retningslinjerne for landbrug⁽¹⁹⁾, mens de ikke længere findes i retningslinjerne for fiskeri. Selv om Kommissionen således har fastlagt præcise kriterier for, hvornår støtte til betaling af forsikringspræmier anses for forenelig med det indre marked, er kriterierne blevet slettet i retningslinjerne for fiskeri. For fiskerisektorens vedkommende er Kommissionen derfor nødt til at vende tilbage til det overordnede princip om statsstøttes uforenelighed eller vurdere en sådan ordnings uforenelighed på baggrund af bestemmelser, der eventuelt kan gælde.
- (42) Bestemmelsen i de nuværende retningslinjer, der eventuelt kan gælde, er punkt 4.9, hvoraf det fremgår, at støtteforanstaltninger, der ikke er omfattet af en bestemmelse i et af de øvrige punkter med en fortegnelse over forskellige støttekategorier, som kan anses for forenelig med det indre marked, i princippet ikke kan anses for at være forenelig.

⁽¹⁶⁾ EFT C 19 af 20.1.2001, s. 7.

⁽¹⁷⁾ Finland blev underrettet om beslutningen i brev af 11.5.2000.

⁽¹⁸⁾ For landbrugssektoren, EFT C 28 af 1.2.2000, s. 2 (jf. afsnit 11.5.1), for fiskerisektoren retningslinjerne for 2001 (jf. fodnote 14 ovenfor).

⁽¹⁹⁾ EUT C 319 af 27.12.2006, s. 1. Jf. punkt 140, som henviser til artikel 12 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1857/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion af landbrugsprodukter, og om ændring af forordning (EF) nr. 70/2001 (EUT L 358 af 16.12.2006, s. 3).

⁽¹⁵⁾ Det fremgår af data fra Eurostat, at Finlands gennemsnitlige årlige import af fiskerivarer i årene 2007-2009 var på 30 000 ton til en gennemsnitlig værdi på 90 mio. EUR pr. år, og at den gennemsnitlige årlige eksport var på 20 000 ton i samme periode til en værdi af 15 mio. EUR pr. år.

- (43) En støtteordning kan imidlertid undtagelsesvis anses for at være forenelig, hvis medlemsstaten påviser, at den overholder de principper, der er fastlagt i retningslinjerne, og tilgodeser den fælles fiskeripolitikens mål.
- (44) I sit svar på beslutningen om at indlede proceduren fremsatte Finland konkrete forslag om en ændring af ordningen, så den blev mere restriktiv⁽²⁰⁾. Finland begrundede desuden ordningens fortsatte eksistens med, at forsikringsmarkedet ikke giver mulighed for at dække en betydelig del af disse skader.
- (45) I brevet, der var vedhæftet de finske myndigheders svar, bekræfter den finske finansbranches centralforbund *Finanssialan Keskusliitto*, at man ikke ville være i stand til at dække alle skader, som på nuværende tidspunkt håndteres af fiskeriforsikrings-sammenslutningerne. Dækningen ville blive meget begrænset — eller i visse tilfælde, f.eks. skader på fiskeredskaber — ikke være mulig. Forsikrings-selskaberne kan ikke forsikre mod sådanne skader, fordi forsikringspræmierne i så fald ville blive urimeligt høje.
- (46) Dette viser, at fiskeriforsikrings-sammenslutningerne ikke har en stilling, som gør, at de kan fordreje konkurrencevilkårene i forhold til de private forsikrings-selskaber. Det er tegn på en markedsfejl i Finland, når det ikke er muligt at forsikre sig mod disse skader hos private virksomheder.
- (47) Kommissionen er af den opfattelse, at en statsstøtteforanstaltning, som udbedrer en markedsfejl, kan anses for forenelig med det indre marked, når dens mål er af fælles interesse. Dette opfylder kravene i retningslinjernes punkt 4.9 vedrørende overholdelse af principperne i retningslinjerne og den fælles fiskeripolitikens mål.
- (48) Det er målsætningen med den fælles fiskeripolitik, at den skal sikre, at de levende akvatiske ressourcer udnyttes på en økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtig måde⁽²¹⁾. Det er Kommissionens opfattelse, at denne ordning som ændret i overensstemmelse med de ændringer, som Finland har beskrevet, ville bidrage til at imødegå disse betingelser. Sammen med anvendelsen af reglerne til bevarelse og forvaltning af udnyttelsen af disse ressourcer ville det give mulighed for at fortsætte med at fiske under de særlige omstændigheder, der gælder for kystområderne i Finland, herunder skader på redskaberne (fiskenet), som skyldes sæler og sommetider skarver. Det ville bidrage til at give dem sunde økonomiske, miljømæssige og sociale forhold for de fiskerivirksomheder, der skal overvinde de specifikke begrænsninger, det er at fiske i disse farvande. Det ville også bidrage til at fastholde den samfundsøkonomiske struktur i de pågældende kystsamfund.
- (49) Kommissionen konstaterer desuden, at støtteordningen, når den er blevet ændret, under alle omstændigheder ikke vil medføre fuld erstatning for den lidte skade. Det nuværende system med både selvrisiko og en delvis refundering af den udbetalte skadeserstatning⁽²²⁾, forbliver som det er. Der er således stadig behov for en modydelse fra støttemodtagerne, som det fremgår af retningslinjernes punkt 3.3.
- (50) Endelig finder Kommissionen, at den periode, som Finland anser for nødvendig for at ændre ordningen⁽²³⁾, er acceptabel. Idet der tages højde for den nødvendige lovgivningsprocedure, er fristen den 1. januar 2013 for ikrafttrædelse af loven, som ændrer ordningens nuværende retsgrundlag, rimelig. På det tidspunkt vil de gældende forsikringskontrakter mellem fiskerivirksomhederne og fiskeriforsikrings-sammenslutningerne endvidere være blevet fornyet i løbet af 2012 i overensstemmelse med de betingelser, der gælder på det tidspunkt, og med udløb i løbet af 2013. Det er rimeligt, at disse kontrakter får lov til at løbe ud i henhold til de indgåede aftaler. De bliver efterfølgende fornyet i 2013 i overensstemmelse med de nye betingelser, som gælder på det tidspunkt. Den endelige frist, den 31. december 2013, med ikrafttræden af de ændrede kontrakter dagen efter, dvs. den 1. januar 2014, er derfor berettiget.

6. KONKLUSION

- (51) På baggrund af ovenstående analyse fastslår Kommissionen, at fiskeriforsikringsordningen kan anses for at være forenelig med det indre marked, når det ændres i overensstemmelse med følgende principper:

- fartøjer, der fisker i åbent hav, udelukkes, hvilket i praksis vil sige, at fartøjer over 12 m udelukkes
- kun skader opstået i Finlands territorialfarvand eller landets eksklusive økonomiske zone er omfattet af ordningen
- ordningen dækker kun skader, der skyldes Finlands særlige forhold, og som således skyldes ugunstige klimatiske eller geografiske forhold (is, sne, kraftige storme, rev i kystnære farvande) eller sæler og skarver, og som opstår på fartøjer og fiskeredskaber samt skader på køretøjer til indhaling og transport og andre særlige redskaber, der anvendes til vinterfiskeri.

⁽²⁰⁾ Se betragtning 28.

⁽²¹⁾ Artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik (EFT L 358 af 31.12.2002, s. 59).

⁽²²⁾ Se betragtning 15 ovenfor.

⁽²³⁾ Se betragtning 30 ovenfor.

(52) Kommissionen noterer sig, at de finske myndigheder har forpligtet sig til at ændre retsgrundlaget for støtteordningen senest den 1. januar 2013, således at vilkårene i forsikringskontrakterne kan blive ændret senest den 1. januar 2014 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Den eksisterende fiskeriforsikringsordning, der blev genstand for et forslag om passende foranstaltninger efter revisionen af retningslinjerne for gennemgang af statsstøtte til fiskeri og akvakultur, er forenelig med det indre marked efter følgende ændringer, som Finland har forpligtet sig til at foretage:

- fartøjer, der fisker i åbent hav, udelukkes, hvilket i praksis vil sige, at fartøjer over 12 m udelukkes
- kun skader opstået i Finlands territorialfarvand eller landets eksklusive økonomiske zone er omfattet af ordningen

— ordningen dækker kun skader, der skyldes Finlands særlige forhold, og som således skyldes ugunstige klimatiske eller geografiske forhold (is, sne, kraftige storme, rev i kystnære farvande) eller sæler og skarver, og som opstår på fartøjer og fiskeredskaber, samt skader på køretøjer til indhaling og transport og andre særlige redskaber, der anvendes til vinterfiskeri.

2. Lovgivningen, som ændrer denne ordning, træder i kraft senest den 1. januar 2013 og de forsikringskontrakter, som indgås på grundlag heraf, træder i kraft senest den 1. januar 2014.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Republikken Finland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. januar 2012.

På Kommissionens vegne
Maria DAMANAKI
Medlem af Kommissionen